

https://doi.org/10.31516/2410-5325.070.22

УДК 7.08:097'06

К. В. Чорна, викладач, кафедра режисури та майстерності актора, Київський національний університет культури і мистецтв, м. Київ

tsimoh.n@gmail.com

https://orcid.org/0000-0002-3664-7477

ОСОБЛИВОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ ІНФОТЕЙНМЕНТУ У ВІТЧИЗНЯНІЙ ДОКУДРАМІ¹

Досліджено особливості реалізації інфотейнменту в українській телевізійній документалістиці на прикладі докудрами. Проаналізовано прийоми та методи інфотейнменту в українській телевізійній документальній драмі в контексті глобальної інфотейнментизації екранного мистецтва, а також визначено змістово-структурні аспекти його реалізації. Запропоновано авторське визначення поняття «телевізійна докудрама» відповідно до специфіки вітчизняного телепростору XXI ст. та категоризацію сучасних українських документальних драм. На основі аналізу виражальних засобів телемистецтва, здійсненого на матеріалі документальних проєктів загальнонаціональних телеканалів «1+1», «Інтер», «СТБ», «ІСТV», «Україна» (2007–2020-х рр.), констатовано істотні трансформації в теледокументалістиці, зумовлені процесом інфотейнментизації та соціальною орієнтованістю означених проєктів.

Ключові слова: українське телемистецтво, докудрама, інфотейнмент, візуальні елементи, документальна хроніка, ігрова реконструкція.

K. V. Chorna, lecturer, Department of Directing and Acting Skills, Kyiv National University of Culture and Arts, Kyiv

IMPLEMENTATION FEATURES OF INFOTAINMENT IN THE UKRAINIAN DOCUDRAMA

The aim of this paper is to identify the implementation features of infotainment in Ukrainian television documentaries as in the case of docudrama.

Research methodology. The study of the specific features of infotainment in Ukrainian television documentaries as in the case of docudrama is carried out using a set of interdisciplinary methods, in particular, the method of conceptual and cognitive analysis, the systems analysis and synthesis — to study and comprehend infotainment as a specific phenomenon of modern Ukrainian television; the analytical method (for processing scientific literature and video); the method of artistic analysis (to determine the structural components, methods and functions of infotainment).

Results. The implementation of infotainment in the hybrid production-documentary genre of docudrama has particular characteristics that differ from other media genres, due to the particular nature of docudrama as a reconstruction of a historical event with the help of feature film tools. The use of universal means of expression objectifies this concept and is motivated by

¹ This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0 International License

the authors' pragmatic tasks: the features of the transformation of the game principle, which allows bridging the gap between historical characters and the viewer and new methods of presenting historical information gaining new knowledge, and strengthening contact.

Novelty. An attempt is made to study the specific features of infotainment in Ukrainian television documentaries as in the case of docudrama. Techniques and methods of infotainment in Ukrainian television documentary drama in the context of global infotainmentization of screen art are analyzed, as well as the content and structural aspects of its implementation are determined. The author's definition of the concept of "television docudrama" in accordance with the specific features of the Ukrainian television space of the 21st century is proposed. The categorization of contemporary Ukrainian documentary dramas is systematized and summarized.

The practical significance. Information given in this article can become useful the Ukrainian theorists and people on the ground of television art, in the context of contributing it to educational and scientific appeal.

Keywords: *Ukrainian television art, docudrama, infotainment, visual elements, documentary chronicle, game reconstruction.*

Постановка проблеми. Тенденції світового медіапростору на початку 2000-х рр. визначили розвиток вітчизняної телевізійної документалістики переважно у форматі інфотейнменту — прагнення зробити її комерційно успішною зумовлює інтегрування в глобальний процес творення розважального телебачення. Докудрама, у якій найяскравіше проявилися основні елементи інфотейнменту, наразі позиціюється як найбільше затребуваний жанр телевізійної документалістики в Україні, що актуалізує її дослідження в означеній площині.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Інтерес українських науковців до проблематики реалізації інфотейнменту в сучасному медіапросторі постійно зростає. Про це свідчать публікації Е. Бурдіної «Інфотейнмент як соціокомунікативне явище в сучасних українських інформаційно-публіцистичних телепроектах» (2017), С. Закірової та М. Закірова «Інфотейнмент як вид новітньої технології комунікації: постановка проблеми» (2019), А. Лісневської та Т. Коженовської «Інфотейнмент та гра як складові технології створення телевізійних новин» (2014), Л. Нагаляки «Особливості використання жанру інфотейнмент в українських теленовинах» (2018), І. Чарських та О. Короваєва «Онлайн-інфотейнмент у міжнародних новинах медіа-корпорацій» (2016) та ін. Проте, попри масштабну популяризацію в практиці вітчизняного телемистецтва, теоретичні розробки означеної проблематики перебувають на початковому стані, зокрема практично відсутні дослідження інфотейнменту з позицій сучасного мистецтвознавства.

Мета статті — виявити особливості реалізації інфотейнменту в українській телевізійній документалістиці на прикладі докудрами.

Для досягнення поставленої мети слід виконати завдання: проаналізувати прийоми та методи виробництва української телевізійної документальної драми в контексті глобальної інфотейнментизації екранного мистецтва та визначити змістово-структурні аспекти її реалізації.

Дослідження специфіки реалізації інфотейнменту в українській телевізійній документалістиці на прикладі докудрами здійснюється за допомогою набору міждисциплінарних методів, зокрема, методів концептуального та когнітивного аналізу, системного аналізу та синтезу — для вивчення та осмислення інфотейнменту як специфічного явища сучасного українського телемистецтва, з властивою йому своєрідністю; аналітичного методу — (для обробки наукової літератури та відео; художнього аналізу — для визначення структурних компонентів, методів та функцій інфотейнменту в докудрамі.

Виклад основного матеріалу дослідження. Українська докудрама є одним із яскравих прикладів впливу інфотейнменту на сучасне телемистецтво. Вона виникла як частина основної течії телевізійного мистецтва початку ХХІ ст., у процесі копіювання популярних зарубіжних форматів. Тенденція до інфотейнментизації телевізійного простору зумовила відмежування від вітчизняної художньо-документальної традиції, запозичення з традиційних британських та американських форматів елементів атракційності та кліпового монтажу, натомість у більшості випадків нехтування ідейно-сенсовою складовою.

Директор студії документальних фільмів «07 Продакшн» І. Павлюк акцентує: оскільки головною метою телебачення є догодити глядачеві, багато гостросоціальних тем та науково-пізнавальних напрямів лишаються поза увагою творців вітчизняних докудрам виключно через відсутність інтересу до них аудиторії, що водночас негативно позначається на рейтингах. Серед найпопулярніших тематичних спрямувань І. Павлюк називає життя VIP-персон (як сучасних, так і історичних, зокрема радянської доби), таємниці, сенсації, історичні події періоду Другої світової війни та сучасності, наголошуючи, що сучасного глядача цікавлять нові дані та сенсаційні подробиці лише тих тем, про які він загалом має уявлення та в яких уважає себе експертом (Данькова, 2009).

У контексті специфіки теми дослідження розглядаємо українську телевізійну докудраму як один із найпопулярніших жанрів сучасного медійного простору, специфіка якого полягає в художньому інсценуванні реальних історичних подій засобами коалесценції документальної хроніки, фото та архівних матеріалів, інфографіки, реконструкції подій, інтерв'ю зі свідками подій та/або експертів, що характеризується гострим і конфліктним сюжетом, посиленням природної драматургії

завдяки використанню інноваційних прийомів та методів, узагальненню та подачі пізнавального матеріалу в інфотеймент-форматі у полегшеній для глядачакого сприйняття ігровій формі.

Однією з перших найуспішніших українських докудрам 2000-х рр. власного виробництва є проект телеканалу «СТБ» — історичне шоу «У пошуках істини» (режисер О. Уманський, 2007–2011 рр.). Стилістика цього телетвору демонструє органічні переходи від кінематографічної (під час ігрової реконструкції) до телевізійної, тяжіючи до репортажності та інтерв'ю. На відміну від більшості представлених у вітчизняному телепросторі документальних драм, структура кожного епізоду докудрами «У пошуках істини» відрізняється відповідно до специфіки порушеної теми. Наприклад, більшість епізодів, у яких відтворюються події радянського минулого, основані на домінуванні хронікальних, документальних кадрів (передусім це архівна зйомка, багато унікальних кадрів хроніки, які показані вперше) та доповнені розповідями експертів — істориків, директорів науково-дослідних інститутів, професорів та інших представників академічних кіл, а також використовується досить майстерно, як на кінець 2000-х рр., розроблена інфографіка. Художньо-ігрове відтворення подій мінімізовано. Натомість епізоди, події яких відбуваються кілька століть тому, базуються на реконструкції, спілкуванні з істориками, нащадками відомих персон, фотоматеріали замінено на картини, а відеоматеріали доповнено уривками з художніх фільмів чи анімації. Режисер використовує прийом ігрового відтворення на початку та наприкінці кожної програми, реконструюючи зав'язку та розв'язку історії. Вербальні прийоми інфотейменту в докудрамі — це передусім використання легкої побудови речень, мовна гра ведучого, його безпосереднє звернення до глядача.

Докудрама «У пошуках істини» базується на сенсаційних кінематографічних елементах, щоб зробити телепрограму яскравішою та краще вплинути на глядача, а також надати критичне викриття на основі документального ретроспективного аналізу.

«Чужі помилки» — документальна драма власного виробництва телеканалу «СТБ» (режисери Р. Бровко, К. Стадніков, В. Яковенко, прем'єра — 31 серпня 2009 р.), яка ґрунтується на психологічних мотивах, що підштовхнули людину до скоєння злочину. За способом організації матеріалу вона належить до різновиду історичної реконструкції — в докудрамі чергуються хронікальні, документальні кадри (зокрема матеріали слідства) та ігрові сцени, а розповідь доповнюється експертними думками та спогадами оперативників і слідчих — учасників розслідування подій.

Однією з найпопулярніших вітчизняних докудрам є «Містичні історії з Павлом Костіциним» (компанія «Film.ua Television»; з 2010 р.),

де основу кожної серії становлять історії реальних героїв, які в певний момент власного життя звернулися за допомогою до екстрасенсів, біоенергетиків або магів — події їх життя розглядаються з різних точок зору. Головним завданням творці вважають розібратися в кожній історії та знайти вихід за допомогою експертів. Практично в усіх випусках проекту головними документальними візуальними елементами є парадні портрети героїв, решта — ігрові сцени, що реконструюють події, або комп'ютерне моделювання. Попри не завжди вдалу якість реконструкції, у поєднанні з розповіддю, характерною для телевізійного документального фільму, закадровий голос зумовлює ефект надзвичайно вдалого наративу, що забезпечує динаміку та легке сприйняття значних обсягів вербальної інформації. Програму озвучує Павло Костіцин, і його голос викликає в глядача відчуття особистої причетності до репрезентованої історії та посилює емоційну складову відеоряду завдяки інтонаційній грі. Типовий принцип інфотейнменту — персонцентричність — виявляється безпосередньо в назві: «Містичні історії з Павлом Костіциним». Кліповий монтаж у заставці — обрані кадри, лякаючі та містичні, впливають на емоційне сприйняття глядача і підвищують інтерес до програми.

Головними завданнями документальних драм науково-просвітницького спрямування є: розширення знань глядача про формування прогресивних процесів у суспільстві; розповідь про надзвичайні труднощі, пов'язані з певними відкриттями, знахідками, винайденнями, а також психологічна адаптація глядача до безперервних модифікацій, що відбуваються в суспільстві та світі, інноваційних винаходів у науці та техніці; надання звичайним людям можливості розібратися у формуванні сучасних дисциплін.

Специфікою цієї категорії докудрам є зацікавлення глядача класичним та прогресивним мистецтвами, культурою, науковими відкриттями, виявлення взаємозв'язку цих галузей тощо. Для засвоєння нової інформації, особливо пов'язаної з фундаментальними науками, глядачеві необхідно сприймати її через терміни та поняття, водночас індустрія телебачення, відповідно до власної специфіки, передає відомості засобами образного мислення. Підбір та формування найкращого співвідношення аналітично-поняттєвого та образно-естетичного методів реалізації освітньої функції телебачення є пріоритетним напрямом цієї категорії докудрам.

Творці науково-пізнавальної документальної драми передусім поставлені перед проблемою співвідношення пропорцій видовищного, цікавого та наукового змісту, оскільки домінування академічної та лекційної складових, поняттєво-термінологічного аспекту в програмі

негативно відобразиться на рейтингу. Натомість домінування розважальних елементів може витіснити значущість та головну мету телевізійного твору — популяризацію знань у результаті позиціонування другорядних фактів як значущих.

Якісний зміст повідомлень та знань, що містяться в пізнавальних документальних драмах, неможливо встановити не співвідносячи їх з глядачем, поза зв'язкою «об'єкт — суб'єкт». Кожен глядач має певний багаж знань, здобутих у школі, вищому навчальному закладі, отриманих на роботі або з додаткової літератури за інтересами і безпосередньо з власного життєвого досвіду. Саме тому творці документальних драм цієї категорії прагнуть подавати нові знання таким чином, щоб вони доповнювали вже наявні знання глядача, тобто поглиблювали базові знання з предмета та сприяли можливості розширити еккурс певної наукової галузі.

Активний розвиток інфотейнменту в жанрі документальної драми українського виробництва демонструє проєкт «Дивовижні світи Ціолковського» (виробництво «Film.ua Group», режисер Є. Санніков, 2011 р.). Окрім реконструкції подій, у фільмі використано багато фрагментів, виконаних за допомогою комп'ютерної графіки, інтегровано велику кількість спеціальних ефектів з використанням CGI-технологій (понад 50% загального хронометражу), що візуалізують винаходи Ціолковського, такі як моноплан, дирижабль, космічний ліфт, прототиби ракет та ракетний потяг, а також наукові відкриття, зокрема уявлення про Сонячну систему, фізику процесів на Місяці, невагомості, аеродинамічну трубу та ін. («FILM.ua Group», 2011). Докудрама вирізняється динамізмом подання матеріалу, драматизацією, яскравою візуалізацією та використанням аудіальних засобів, що відповідає основним невербальним характеристикам інфотейнменту.

Докудрама «Кобзар» (режисери Т. Ткаченко та С. Сотниченко, виробництво компанії «Продакшн №1», 2014 р.) розповідає про події з життя Тараса Шевченка через три прижиттєві видання книги, висвітлюючи викуп Тараса з кріпацтва, процес становлення художника та участь у Кирило-мефодіївському братстві з подальшим арештом. Цікавий творчий режисерський прийом — позиціонування ведучого-оповідача Андрія Куликова як альтер его Тараса Шевченка, звернення ведучого до глядача від імені інших персонажів. Ця докудрама не розрахована на широкого глядача. Екстраполюючи запропонований Е. Мансковою (2011, с. 28) поділ за основним способом організації матеріалу: історичні реконструкції (сюжети у формі багатосерійного проєкту або мінісеріалу; способом організації матеріалу є чергування хроніки та ігрових сцен); кримінальні історії (цикли однотипних історій

на межі документальної драми, детективу та журналістського розслідування); розважально-просвітницькі телепрограми (на межі документальної драми і науково-популярних фільмів), можемо віднести «Кобзаря» до розважально-просвітницької програми: неабияка інформативність, скромний відеоряд, характерна подача матеріалу, зокрема подача текстів та цитат безпосередньо на відеоряді посилює належність твору до граничного між документальною драмою та науково-популярним фільмом.

Вигідно вирізняється з-поміж інших кримінальних докудрам проєкт «Україна кримінальна» (телеканал «ICTV», 2014 р., режисер та ведучий Костянтин Стогній), присвячений відтворенню 20-ти найрезонансніших подій у роботі вітчизняних правоохоронців періоду незалежності, уперше розкриваючи архівні слідчі документи та зізнання злочинців (Україна кримінальная, 2014).

У проєкті прийом персоніфікації майстерно реалізовано завдяки постатям безпосередніх потерпілих та свідків кримінальних справ. Художня реконструкція (текст на екрані уточнює місце та час дії) чергується з синхронами потерпілих, які розповідають деталі події, озвучують свої думки під час нападу на них та описують власні відчуття; відеозаставками; синхронами слідчих міліції, які брали участь у розслідуванні злочину; хронікою, що означена як «досьє» (на екран виносяться фото злочинця та документ, з'являється інформаційне повідомлення, яке дублюється в розширеному форматі закадровою озвучкою), та документальними зйомками судових засідань.

Щодо лексичної гри — її прояви в цьому випадку спостерігаємо в закадровому тексті, а з метою посилення візуальної складової в докудрамі використано метод відтворення не лише реальних подій, а й припущень, що виникали в процесі розслідування справи.

Музичний супровід відповідає специфічній тематиці та посилює емоційний вплив на глядача. Посиленню драматизації сприяє акцентування на особистих стосунках героїв.

Кримінальна докудрама, окрім рекреаційної, реалізує освітню функцію, репрезентуючи гіпотетичним недосвідченим слідчим досвід старших колег, зокрема розповідаючи, що зазвичай саме, здавалося б, несуттєві деталі та несподівана поведінка підозрюваних сприяють успішному розкриттю справи.

У 2016 р. на телеканалі «Інтер» відбулася прем'єра докудрами з циклу «Речдок». Події, що стали основою документальної драми, — кримінальні історії, які відбувалися на території України в період з 1945 — до 1985 рр. і тривалий час зберігались під грифом «Таємно». Основним прийомом інфотейнменту, на якому і базується структура «Речдоку»,

є деталізація: розгортання складної, заплутаної справи та викриття злочинців відбувається на основі прискіпливої уваги слідчих до незначної деталі — одного з речових доказів. «Навіть незначна деталь дозволяє розкрити злочин. Сума дрібних подробиць веде до головної розгадки. Дрібниці. Але в слідчій справі немає нічого найважливішого за дрібниці» (Зірвати маску, 2016).

«Історія одного злочину» (власний проєкт телеканалу «Україна», 2016–2017 рр., режисери Д. Пометнев, М. Горшкова, ведуча Олександра Соколовська) — перший документальний ретродетектив вітчизняного виробництва, що представляє успішний у багатьох країнах світу формат докудрами, репрезентує реконструкцію реальних розслідувань найрезонансніших кримінальних справ, розкритих за період в Україні з 1991 р. і понині (імена реальних персонажів змінені з етичних міркувань). Прийом персоноцентричності в «Історії одного злочину» реалізовано не лише через постать ведучої, яка виступає з хвилинними підводками на початку та наприкінці кожної програми, короткими, але місткими вставками між реконструкцією, під час яких ознайомлює з реаліями часу скоєння резонансного злочину, демонструє фото жертв, розповідає про певні перипетії їх життя, риси характеру чи вподобання, а й через постаті експертів — полковників міліції Р. Сушко, В. Поліщука та В. Кура (История одного преступления, 2016).

Психологічна документальна драма «Життя на грані» (телеканал «Інтер», з 2017 р., ведуча Жанна Тихонова) — багатосерійний драматичний цикл, кожний сюжет якого оснований на реальних подіях, що висвітлювалися на телебаченні. Специфікою програми є фокусування не стільки на фактах та причинах, скільки на внутрішньому стані героїв, їх взаємовідносинах і психологічних аспектах поведінки. Докудрама передусім спрямована на упередження негативних чи злочинних вчинків людини і прагне навчити глядача на чужих помилках. Ведуча між кадрами реконструкції подій розповідає деталі з життя героїв, аналізує їх психічний стан, пояснює зміну психології вчинків, коли людина не бачить виходу зі своєї ситуації, намагаючись разом із глядачем розібратися в причинах, що підштовхнули героя до скоєння вчинків, які могли чи такі зламали їм життя.

На основі аналізу телевізійного контенту 2000–2020 рр. можемо запропонувати наступну категоризацію українських документальних драм:

- *історична докудрама*: орієнтована на події: «Космос буде нашим» (студія «Бабич-дизайн», режисер Є. Коваленко, 2010 р.), «Війна в Кореї» (студія «Бабич-дизайн», режисер П. Тупик, 2011 р.), «Розщеплені на атоми» (управління журналістських проєктів «1+1

медіа», 2016 р.), «Діти перемоги» (управління журналістських проєктів «1+1 медіа», 2017 р.) та ін.; орієнтована на особистість: «Дивовижні світи Цюлковського» (виробництво «Film.ua Group», режисер Є. Санніков, 2011 р.), «Експедиція» (режисер К. Коновалов, виробництво Національної кінематеки України, 2014 р.), «Кобзар» (режисери Т. Ткаченко та С. Сотниченко, виробництво компанії «Продакшн №1», 2014 р.) «Король України» (спільне українсько-австрійське виробництво, автори сценарію та режисери Г. Штадлер та Б. Кьольц, 2019 р.) та ін.;

- *кримінальна докудрама*: документальний ретродетектив: «Речовий доказ» («Інтер»), «Історія одного злочину» («Україна»), «Легенди бандитської Одеси» (режисер В. Шегеда, телеканал «НТН»); сучасні детективні докудрами: проєкт К. Стогнія «Україна кримінальна» та «Слідство веде прокуратура» («ICTV») — про роботу вітчизняних правоохоронців періоду незалежності, «Спецоперація» (виробництво продакшн-студії «ISTIL studios», режисер К. Шахір, 2011 р.), присвячена операціям Служби безпеки України;
- *містична докудрама*: «Містичні історії»; «Сліпа» (телеканал «СТБ» виробництва «**Space production** Дар'ї Легоні-Фіалко — вітчизняна адаптація ізраїльського формату телекомпанії «**TeleAlliance Israel**»);
- *докудрама про VIP-персон, зірок естради та шоу-бізнесу*: «Неймовірні історії кохання»;
- *психологічна мелодрама*: «Життя на грані»; «Пробач мені, моя любов» (виробництво творчого об'єднання «Лезіна-Єремєєва», 2012 р.).

Відповідно до специфіки докудрами, інфотейнмент, поєднавши можливості інформаційних технологій та можливості індустрії розваг, підвищує цінність та індивідуалізує документальний матеріал, посилюючи сенс та естетичний зміст, емоційно забарвлюючи «сухі» факти. Створюючи унікальні інформаційні фільтри в докудрамі, інфотейнмент сприяє орієнтації людини в потоці знань та історичних даних, формуванню цілісної картини події та світу загалом, водночас, як продукт індустрії розваг, функціонує на рівні однієї з форм дозвілля. Як твір сучасного телемистецтва, докудрама є фактором гармонізації відносин глядача зі світом, його адаптування до умов навколишнього середовища та стабілізації життя в цілому.

Висновки. Реалізація інфотейнменту в гібридному постановочному документальному жанрі докудрама має відмінну від інших медіажанрів специфіку, що зумовлено особливістю докудрами як реконструкції історичної події за допомогою інструментів ігрового кіно. Використання універсальних виражальних засобів зумовлено необхідністю об'єктивності

цього концепту та вмотивовано поставленими авторами прагматичними завданнями: *особливостями трансформації ігрового начала*, що дозволяє подолати розрив між історичними персонажами і глядачем, та *новим методом подачі історичної інформації*, що сприяють подоланню її негативного сприйняття, фокусуючись не на процесі отримання нових знань, а на посиленні контакту.

Список посилань

- Бурдіна, Е. О. (2017). *Інфотейнмент як соціокомунікативне явище в сучасних українських інформаційно-публіцистичних телепроєктах* (Автореферат дис. канд. наук із соціальних комунікацій. 27.0.04.). Львівський національний університет імені Івана Франка. Львів.
- Данькова, Н. (2009) Зірково-таємниче життя української документалістики. *Детектор медіа*. Відновлено з <https://detector.media/production/article/43669/2009-02-09-zirkovo-taemniche-zhittya-ukrainskoi-dokumentalistiki/>.
- Закірова, С., Закіров, М. (2019). Інфотейнмент як вид новітньої технології комунікації: постановка проблеми. *Наукові праці Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського*, 55, 204–219.
- Зірвати маску (2016). *Речдок. Відеотека. Інтер*. Відновлено з <https://inter.ua/ua/video/video/sorvat-masku-veshdok>.
- История одного преступления (2016). *Телеканал Україна*. Відновлено з https://zlochyn.kanalukraina.tv/?_ga=2.78328467.66573221.1598637017-266985541.1598637017.
- Лісневська, А., Коженювська, Т. (2014). Інфотейнмент та гра як складові технології створення телевізійних новин. *Синопсис: текст, контекст, медіа*, 3. Відновлено з <http://synopsis.kubg.edu.ua/index.php/synopsis/article/view/100>.
- Манскова, Е. А. (2011). *Современная российская теледокументалистика: динамика жанров и средств экранной выразительности*. (Автореферат дис канд філол наук. 10.01.10.). Уральский государственный университет им. А. М. Горького. Екатеринбург.
- Нагаляка, Л. В. (2018). Особливості використання жанру інфотейнмент в українських теленовинах. *Новітні тенденції в медіа галузі: український і зарубіжний підхід*, Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції студентів та молодих вчених (Київ, 24 квітня 2018 р.). (С. 140–144). Київ: Інститут журналістики.
- Чарських, І. Ю. (2016). Онлайн-інфотейнмент у міжнародних новинах медіа-корпорацій. *Гілея*, 106, 306–310.
- Удивительные миры Циолковского (2011). *FILM.UA Group*. Восстановлено из https://film.ua/ru/production/filmsandseries/projects/2_
- Украина криминальная (2014). *ICTV*. Відновлено з <http://ictv.ua/ru/tvproject/4951/>.

References

- Burdina, E. O. (2017). *Infotainment as a socio-communication phenomenon in modern Ukrainian information and journalistic TV projects*. (Abstract of Ph.D.thesis. 27.0.04.). Ivan Franko National University of Lviv. Lviv. [In Ukrainian].
- Dankova, N. (2009) Star-mysterious life of Ukrainian documentary. *Detektor media*. Retrieved from <https://detector.media/production/article/43669/2009-02-09-zirkovo-taemniche-zhittya-ukrainskoi-dokumentalistiki/>. [In Ukrainian].
- Zakirova, S., Zakirov, M. (2019). Infotainment as a type of the latest communication technology: problem statement. *Naukovi pratsi Natsionalnoi biblioteky Ukrainy imeni V. I. Vernadskoho*, 55, 204–219. [In Ukrainian].
- Break the mask (2016). *Rechdok. Videoteka. Inter*. Retrieved from <https://inter.ua/ua/video/video/sorvat-masku-veshdok/>. [In Ukrainian].
- The story of one crime (2016). *Telekanal Ukraina*. Retrieved from https://zlochyn.kanalukraina.tv/?_ga=2.78328467.66573221.1598637017-266985541.1598637017. [In Russian].
- Lisnevskaya, A., Kozhenovskaya, T. (2014). Infotainment and games as components of television news creation technology. *Synopsis: tekst, kontekst, media*, 3. Retrieved from <http://synopsis.kubg.edu.ua/index.php/synopsis/article/view/100>. [In Ukrainian].
- Manskova, E.A. (2011). *Modern Russian TV documentary: dynamics of genres and means of screen expressiveness*. (Abstract of Ph.D.thesis. 10.01.10.). Ural State University named after A. M. Gorky. Ekaterinburg. [In Russian].
- Nahaliaka, L. V. (2018). Features of using the infotainment genre in Ukrainian TV news. *Novitni tendentsii v mediahaluzi: ukrainskyi i zarubizhnyi pidkhid*, Proceedings of the All-Ukrainian research and practice conference of students and young scientists (Kyiv, April 24, 2018). (P. 140–144). Kyiv: Instytutzhurnalistyky. [In Ukrainian].
- Charskykh, I. Yu. (2016). Online infotainment in the international news of media corporations. *Hileia*, 106, 306–310. [In Ukrainian].
- The Amazing Worlds of Tsiolkovsky (2011). *FILM.UA Group*. Retrieved from <https://film.ua/ru/production/filmsandseries/projects/2>. [In Ukrainian].
- Ukraine is criminal (2014). *ICTV*. Retrieved from <https://ictv.ua/ru/tvproject/4951/>. [In Russian].

Надійшла до редакції 07.09.2020 р.